

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2024	CONVOCATORIA: JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 (relatives a un text o un concepte del mateix) que valen 2 punts i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentar el pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; **1 qüestió de la 9-12:** 5 punts; **1 qüestió de la 13-16:** 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 (relativas a un texto o un concepto del mismo) que valen 2 puntos y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentar el pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; **1 cuestión de la 9 a 12:** 5 puntos; **1 cuestión de la 13 a 16:** 1 punto.

TEXT I

- 1 –ADIMANT: Però a veure: tu, Sòcrates, dius que el bé és el coneixement, que el bé és el plaer, o
- 2 que és alguna altra cosa diferent d'aquestes?
- 3 –SÒCRATES: Vaja! –vaig exclamar–, ja es veia des de fa estona que no t'anaves a acostentar amb
- 4 el parer dels altres sobre això.
- 5 –A: Perquè no em sembla correcte, Sòcrates –va dir–, que qui durant tant de temps s'ha ocupat
- 6 d'aquestes qüestions pugja exposar les opinions dels altres, però es reserve la seua.
- 7 –S: Doncs què? –vaig dir jo– Et sembla correcte que algú parle de les coses que no sap com si les
- 8 sabera?
- 9 –A: No, com si les sabera no –va dir–, però sí que s'ha de prestar a exposar la seua opinió, el que ell
- 10 creu.
- 11 –S: I què? –vaig dir– ¿No t'has adonat que les opinions sense coneixement són totes defectuoses?
- 12 D'elles, les millors són cegues. ¿O creus que hi ha alguna diferència entre els cecs que, tot i això,
- 13 van pel bon camí, i aquells que, sense coneixement, tenen alguna opinió vertadera?
- 14 –A: No n'hi ha cap –digué.
- 15 –S: Vols, llavors, veure coses defectuoses, cegues i tortes, quan podries sentir-ne de clares i belles,
- 16 dites d'altres?
- 17 –GLAUCÓ: Per Zeus, Sòcrates! –va dir Glaucó–. No et detingues com si ja hagueres acabat.
- 18 Perquè a nosaltres ens bastarà que, així com ens has explicat el que eren la justícia, la templança i
- 19 les altres virtuts, ens expliques ara què és el bé.
- 20 –S: També jo, company –vaig dir–, em donaria per ben satisfet. Però tem ser-ne incapaç, i provocar
- 21 les vostres rialles amb els meus ineptes esforços.

PLATÓ, *La República*, 506 b-c. (trad. de M. Miravet)

TEXT II

- 1 Així doncs, primerament cal observar açò: que les coses de tal natura tenen una tendència natural a
- 2 ser corrompudes pel defecte i per l'excés, com estem a punt de veure en els casos del vigor físic i de
- 3 la salut (ja que en temes obscurs cal fer ús d'exemples clars). En efecte, els exercicis físics

4 practicats en excés i en defecte fan malbé el vigor físic i de manera similar també les begudes i els
 5 menjars, quan són massa abundants o massa escassos, fan malbé la salut, mentre que en la seua
 6 mesura els propicien, els fan créixer i els conserven. D'aquesta manera, doncs, ocorre també amb la
 7 temprança i la valentia així com en la resta de virtuts. I és que qui fuig de tot i a tot té por i no planta
 8 cara a res, es fa covard, i qui no sent en absolut por de res, sinó que acudeix a l'encontre de tot,
 9 temerari. De manera similar també qui gaudeix de tot tipus de plaer i no se n'aparta de cap, es fa
 10 desenfrenat, i qui el defuig tot, com els rústics, un insensible. Certament, la temprança i la valentia
 11 són corrompudes per l'excés i el defecte però conservades pel terme mig.
 12 Però no només el naixement, el desenvolupament i la corrupció de les virtuts es produeixen pels
 13 mateixos motius i sota les mateixes condicions, sinó que també els seus actes tindran lloc en les
 14 mateixes circumstàncies. I és que també ocorre així en els altres casos que són més clars, com ara el
 15 del vigor físic. Efectivament, aquest es produeix pel fet de tenir una bona alimentació i resistir
 16 moltes fatigues, i açò podria fer-ho principalment el vigorós.

ARISTÒTIL, *Ètica a Nicòmac*, II, 1104 a. (trad. de C. Monzó)

TEXT III

1 Jo hauria d'opinar que els exemples de la matemàtica i la ciència de la natura, les quals, per una
 2 revolució portada a cap de sobte, han arribat a ser el que ara són, ja serien prou notables per fer
 3 meditar sobre la part essencial d'aquest canvi de la forma de pensar que els ha estat tan avantatjós i
 4 per imitar-los ací, si més no com un assaig, tant com ho permet llur analogia, en tant que
 5 coneixements racionals, amb la metafísica. Fins ara hom admetia que tot el nostre coneixement
 6 s'havia de regir pels objectes; però, amb aquesta pressuposició, tots els assaigs fets mitjançant
 7 conceptes per decidir *a priori* alguna cosa sobre ells, amb la qual eixamplar el nostre coneixement,
 8 quedaven anihilats. Assagem, doncs, per una vegada si no avançarem millor en les tasques de la
 9 metafísica admetent que els objectes han de regir-se pel nostre coneixement, la qual cosa ja
 10 concorda més bé amb la desitjada possibilitat d'un coneixement *a priori* d'aquests objectes que
 11 establirà quelcom sobre ells abans que ens siguin donats. S'esdevé amb això exactament com amb
 12 el primer pensament de Copèrnic, el qual, no sortint-se'n amb l'explicació dels moviments del cel si
 13 admetia que tota la munió de les estrelles girava al voltant de l'espectador, assajà de donar-hi una
 14 explicació més bona fent que l'espectador giravoltara i deixant, en canvi, les estrelles immòbils.

I. KANT, *Crítica de la raó pura*, "Pròleg de la segona edició", B XV- B XVI (trad. de J. B. Llinares)

TEXT IV

1 Vosté em pregunta ¿què és idiosincràsia en els filòsofs?... Per exemple la seua falta de sentit històric,
 2 el seu odi a la mateixa representació de l'esdevenir, el seu egipticisme. Els filòsofs creuen que
 3 tributen *honor* a una cosa quan la deshistoritzen, quan la tracten *sub specie aeterni* [des de la
 4 perspectiva d'allò etern], – quan en fan una mòmia. Tot el que els filòsofs han manejat des de fa
 5 mil·lennis eren mòmies-conceptuals; de les seues mans no va eixir viu res real. Ells maten, exerceixen
 6 de taxidermistes, aquests senyors que-reten-culte-als-ídols-conceptuals, quan adoren, – esdevenen
 7 mortalment perillosos per a tot, quan adoren. La mort, el canvi, l'edat, així com la procreació i el
 8 creixement, són objeccions per a ells, – fins i tot refutacions. El que és [*was ist*] no esdevé; el que
 9 esdevé no és... Ara bé, tots creuen, amb desesperació i tot, en l'ens [*das Seiende*]. Però com no poden
 10 apoderar-se'n, busquen les raons de per què se'ls reté. "Ha d'haver una il·lusió, un engany en el fet
 11 que no percebem l'ens: on s'amaga l'enganyador?" – "El tenim, criden molt feliços, és la sensibilitat!
 12 Aquests sentits, *que també d'altres vegades són tan immorals*, ens enganyen respecte el món vertader.
 13 [...]"

F. NIETZSCHE, *Crepuscle dels ídols*, "La «raó» en la filosofia", par. 1 (trad. de J. B. Llinares i R. Gomar)

QÜESTIONS:

Elegeix i contesta **dues** de les següents qüestions (4 punts):

1. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT I** (2 punts).
2. Definix el terme “**opinió**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT I** (2 punts).
3. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT II** (2 punts).
4. Definix els termes “**defecte**” i “**excés**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT II** (2 punts).
5. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT III** (2 punts).
6. Definix el terme “**coneixement a priori**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT III** (2 punts).
7. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT IV** (2 punts).
8. Definix el terme “**esdevenir**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor en el **TEXT IV** (2 punts).

Elegeix i desenvolupa **una** de les següents redaccions sobre un autor/a (5 punts):

9. *La proposta sobre el millor ordre social en **PLATÓ**: la teoria de l'estat just i el filòsof governant* (5 punts).
10. *La virtut, el bé i el concepte de eudaimonia en **ARISTÒTIL*** (5 punts).
11. *El problema de la metafísica com a saber i la seua crítica transcendental en **KANT*** (5 punts).
12. *La dissolució de la filosofia occidental i la crítica del món metafísic en **NIETZSCHE*** (5 punts).

Elegeix i contesta **una** las següents qüestions (1 punt):

13. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **PLATÓ** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
14. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **ARISTÒTIL** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
15. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **KANT** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
16. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **NIETZSCHE** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2024	CONVOCATORIA: JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 que valen 2 punts (relatives a un text o un concepte del mateix) i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre la filosofia d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentari del pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; **1 qüestió de la 9-12:** 5 punts; **1 qüestió de la 13-16:** 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 que valen 2 puntos (relativas a un texto o un concepto del mismo) y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre la filosofía de un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentario del pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; **1 cuestión de la 9 a 12:** 5 puntos; **1 cuestión de la 13 a 16:** 1 punto.

TEXTO I

- 1 –ADIMANTO: Pero tú, Sócrates, ¿dices que el bien es el conocimiento o que es el placer o que es
- 2 alguna otra cosa distinta de éstas?
- 3 –SÓCRATES: ¡Vaya con el hombre! –exclamé–. Bien se veía desde hace rato que no te ibas a
- 4 contentar con lo que opinaran los demás acerca de ello.
- 5 –A: Porque no me parece bien, ¡oh, Sócrates! –dijo–, que quien durante tanto tiempo se ha ocupado
- 6 de estos asuntos pueda exponer las opiniones de los demás, pero no las tuyas.
- 7 –S: ¿Pues qué? –dije yo–. ¿Te parece bien que hable uno de las cosas que no sabe como si las
- 8 supiese?
- 9 –A: No como si las supiese –dijo–, pero sí que acceda a exponer, en calidad de opinión, lo que él
- 10 opina.
- 11 –S: ¿Y qué? ¿No te has dado cuenta –dije– de que las opiniones sin conocimiento son todas
- 12 defectuosas? Pues las mejores de entre ellas son ciegas. ¿O crees que difieren en algo de unos
- 13 ciegos que van por buen camino aquellos que profesan una opinión recta, pero sin conocimiento?
- 14 –A: En nada –dijo.
- 15 –S: ¿Quieres, entonces, ver cosas feas, ciegas y tuertas cuando podrías oírlas claras y hermosas de
- 16 labios de otros?
- 17 –GLAUCÓN: ¡Por Zeus! –dijo Glaucón–. No te detengas, ¡oh, Sócrates!, como si hubieses llegado
- 18 ya al final. A nosotros nos basta que, como nos explicaste lo que eran la justicia, templanza y demás
- 19 virtudes, del mismo modo nos expliques igualmente lo que es el bien.
- 20 –S: También yo, compañero –dije–, me daría por plenamente satisfecho. Pero no sea que resulte
- 21 incapaz de hacerlo y provoque vuestras risas con mis torpes esfuerzos.

PLATÓN, *La República*, 506 b-c (trad. de J. M. Pabón y M. Fernández-Galiano)

TEXTO II

- 1 En primer lugar hemos de observar que está en la índole de tales cosas el destruirse por defecto y por
- 2 exceso, como vemos que ocurre con la robustez y la salud (para aclarar lo oscuro tenemos que

3 servirnos, en efecto, de ejemplos claros): el exceso y la falta de ejercicio destruyen la robustez;
4 igualmente la bebida y la comida, si son excesivas o insuficientes, arruinan la salud, mientras que
5 usadas con medida la producen, la aumentan y la conservan. Lo mismo ocurre también con la
6 templanza, la fortaleza y las demás virtudes. El que de todo huye y tiene miedo y no resiste nada, se
7 vuelve cobarde, el que no teme absolutamente a nada y a todo se lanza, temerario; igualmente el que
8 disfruta de todos los placeres y de ninguno se abstiene se hace licencioso, y el que los rehúye todos
9 como los rústicos, una persona insensible. Así, pues, la templanza y la fortaleza se destruyen por el
10 exceso y por el defecto, y el término medio las conserva.
11 Pero no sólo su origen, su incremento y su destrucción les vienen de las mismas cosas y por las
12 mismas, sino que de lo mismo dependerán también sus operaciones. Así ocurre, en efecto, con las
13 otras cosas más claras, como la robustez: se produce por tomar mucho alimento y resistir muchas
14 fatigas, y el que mejor puede hacer esto es el robusto.

ARISTÓTELES, *Ética a Nicómaco*, II, 1104 a (trad. M. Araujo y J. Marías)

TEXTO III

1 Me parece que los ejemplos de la matemática y de la ciencia natural, las cuales se han convertido en
2 lo que son ahora gracias a una revolución repentinamente producida, son lo suficientemente notables
3 como para hacer reflexionar sobre el aspecto esencial de un cambio de método que tan buenos
4 resultados ha proporcionado en ambas ciencias, así como también para imitarlas, al menos a título de
5 ensayo, dentro de lo que permite su analogía, en cuanto conocimientos de razón, con la metafísica. Se
6 ha supuesto hasta ahora que todo nuestro conocer debe regirse por los objetos. Sin embargo, todos los
7 intentos realizados bajo tal supuesto con vistas a establecer *a priori*, mediante conceptos, algo sobre
8 dichos objetos –algo que ampliara nuestro conocimiento– desembocaban en el fracaso. Intentemos,
9 pues, por una vez, si no adelantaremos más en las tareas de la metafísica suponiendo que los objetos
10 deben conformarse a nuestro conocimiento, cosa que concuerda ya mejor con la deseada posibilidad
11 de un conocimiento *a priori* de dichos objetos, un conocimiento que pretende establecer algo sobre
12 estos antes de que nos sean dados. Ocurre aquí como con los primeros pensamientos de Copérnico.
13 Este, viendo que no conseguía explicar los movimientos celestes si aceptaba que todo el ejército de
14 estrellas giraba alrededor del espectador, probó si no obtendría mejores resultados haciendo girar al
15 espectador y dejando las estrellas en reposo.

I. KANT, *Crítica de la razón pura*, “Prólogo de la segunda edición”, B XV- B XVI (trad. de P. Ribas)

TEXTO IV

1 Usted me pregunta ¿qué cosas son idiosincrasia en los filósofos?... Por ejemplo, su carencia de
2 sentido histórico, su odio a la representación misma del devenir, su egipcismo. Los filósofos creen
3 tributar un *honor* a una cosa cuando la deshistorizan, cuando la tratan *sub specie aeterni* [desde la
4 perspectiva de lo eterno], – cuando hacen de ella una momia. Todo lo que los filósofos han venido
5 manejando desde hace milenios eran momias-conceptuales; de sus manos no salió vivo nada real.
6 Ellos matan, ellos rellenan para disecar, esos señores que-rinden-culto-a-los-ídolos-conceptuales,
7 cuando adoran, – se vuelven mortalmente peligrosos para todo, cuando adoran. La muerte, el
8 cambio, la edad, así como la procreación y el crecimiento son para ellos objeciones, – incluso
9 refutaciones. Lo que es [*was ist*] no *deviene*; lo que deviene no *es*... Ahora bien, todos ellos creen,
10 incluso con desesperación, en el ente [*das Seiende*]. Pero como no pueden apoderarse de él, buscan
11 razones de por qué se les retiene. “Tiene que haber una ilusión, un engaño en el hecho de que no
12 percibamos el ente: ¿dónde se esconde el engañador?” –“Lo tenemos, gritan muy felices, ¡es la
13 sensibilidad! Estos sentidos, *que también en otras ocasiones son tan inmorales*, nos engañan acerca
14 del mundo verdadero. [...]”

F. NIETZSCHE, *Crepúsculo de los ídolos*, “La «razón» en la filosofía”, par. 1 (trad. de J. B. Llinares)

CUESTIONES:

Elige y contesta **dos** de las siguientes cuestiones (4 puntos):

1. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO I** (2 puntos).
2. Define el término “**opinión**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO I** (2 puntos).
3. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO II** (2 puntos).
4. Define los términos “**defecto**” y “**exceso**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO II** (2 puntos).
5. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO III** (2 puntos).
6. Define el término “**conocimiento a priori**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO III** (2 puntos).
7. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO IV** (2 puntos).
8. Define el término “**devenir**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO IV** (2 puntos).

Elige y desarrolla **una** de las siguientes redacciones sobre un autor/a (5 puntos):

9. *La propuesta sobre el mejor orden social en **PLATÓN**: la teoría del estado justo y el filósofo gobernante* (5 puntos).
10. *La virtud, el bien y el concepto de eudaimonía en **ARISTÓTELES*** (5 puntos).
11. *El problema de la metafísica como saber y su crítica transcendental en **KANT*** (5 puntos).
12. *La disolución de la filosofía occidental y la crítica del mundo metafísico en **NIETZSCHE*** (5 puntos).

Elige y contesta **una** las siguientes cuestiones (1 punto):

13. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **PLATÓN** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
14. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **ARISTÓTELES** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
15. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **KANT** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
16. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **NIETZSCHE** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: EXTRA JUNY 2024	CONVOCATORIA: EXTRA JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 (relatives a un text o un concepte del mateix) que valen 2 punts i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentar el pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; 1 qüestió de la 9-12: 5 punts; 1 qüestió de la 13-16: 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 (relativas a un texto o un concepto del mismo) que valen 2 puntos y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentar el pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; 1 cuestión de la 9 a 12: 5 puntos; 1 cuestión de la 13 a 16: 1 punto.

TEXT I

- 1 –SÒCRATES: Considera ara –vaig dir–, si per natura es trobaren en una situació com aquesta, què
- 2 els passaria si foren alliberats de lligams i curats d'ignorància. Quan un d'ells fóra alliberat i forçat
- 3 a alçar-se de sobte i a girar el coll, i a caminar i mirar cap a la llum, i en fer tot això sentira dolor i
- 4 fóra incapaç de veure, a causa de l'enlluernament, aquells objectes l'ombra dels quals prou que veia
- 5 abans, què penses que diria quan algú li explicara que el que veia abans era il·lusori i que ara, en
- 6 canvi, més a prop de la realitat i girat cap al que és més real, hi veia més correctament? I si li
- 7 anara mostrant els objectes que passen i l'obligaren fent –li preguntes a respondre què és cada un
- 8 d'ells, creus que es quedaria perplex i que el que veia abans li semblaria més vertader que el que
- 9 ara li mostren?
- 10 –GLAUCÓ: I tant que sí –digué.
- 11 –S: I si l'obligaren a mirar la llum mateixa, ¿no creus que li farien mal els ulls, i que giraria i
- 12 fugiria envers allò que pot veure, que consideraria més clar que allò que li mostren?
- 13 –G: Així és –digué.
- 14 –S: I si algú se l'enduguera d'allí a la força –vaig dir–, obligant-lo a recórrer la pujada difícil i
- 15 costeruda, i no l'amollara abans d'haver-lo forçat a seguir-lo fins a la llum del sol, creus que
- 16 sofriria i l'indignaria que l'arrossegaren i que, en arribar a la llum, amb els ulls amarats de claror,
- 17 seria incapaç de veure cap ni una de les coses que ara anomenem vertaderes?
- 18 –G: No, no podria –va dir–, almenys de seguida.

PLATÓ, *La República*, 515 c – 516 a (trad. de M. Miravet)

TEXT II

- 1 En efecte, és possible fer quelcom de gramatical per casualitat o sota les indicacions d'un altre. Per
- 2 tant, un serà gramàtic en cas que faça quelcom de gramatical i d'acord, a més, amb la gramàtica, és

3 a dir, quelcom d'acord amb els principis de la gramàtica que ell mateix posseeix. Per altra banda,
4 tampoc no és semblant el cas de les arts que el de les virtuts. En efecte, els productes de les arts
5 tenen el seu bé en si mateixos. Basta, doncs, que aquests s'originen sent d'una determinada
6 manera. En canvi, els actes produïts d'acord amb les virtuts no es duen a terme de manera justa o
7 temperada en cas que aquests siguin en si d'una determinada manera, sinó si qui els du a terme ho
8 fa, a més, reunint unes determinades característiques: en primer lloc, si ho fa amb coneixement,
9 després, escollint deliberadament, i escollint deliberadament a causa dels actes en si, i en tercer
10 lloc, mantenint-se també ferm i immutable. Aquestes condicions no contenen per a la possessió de la
11 resta d'arts, excepte el coneixement en si mateix; pel contrari, per a la possessió de les virtuts el
12 coneixement no val res o val poc, mentre que les altres condicions no tenen poca importància sinó
13 que són determinants, justament perquè són conseqüència de dur moltes vegades a terme actes de
14 justícia i templança.

ARISTÒTIL, *Ètica a Nicòmac*, II, 1105 a-b. (trad. de C. Monzó)

TEXT III

1 En relació amb el primer problema, el coneixement es desplega de la manera següent: sembla que
2 la llei natural és un hàbit.
3 1. Perquè, como diu el filòsof en *Ètica a Nicòmac*, II, «les coses que passen en l'ànima són de
4 tres classes: passions, facultats i hàbits». Però la llei natural no és cap de les potències de l'ànima,
5 ni cap de les passions, com s'aprecia sense dificultat quan s'enumeren una a una. Per tant, la llei
6 natural és un hàbit.
7 2. A més, Basili afirma que la consciència o la sindèresi és «la llei del nostre intel·lecte», i
8 això només es pot entendre de la llei natural. No obstant això, la sindèresi és, sens dubte, un hàbit,
9 com ja hem dit [I, q.79 a.12]. Per tant, la llei natural és un hàbit.
10 3. A més, la llei natural sempre està en l'home, com es farà patent [a.6]. Però no sempre la
11 raó de l'home, a la qual pertany la llei, pensa en la llei natural. Per tant, la llei natural no és un
12 acte, sinó un hàbit.

T. D'AQUINO, *Summa teològica*, Ia-IIae, q. 94, a. 1 (trad. de J. A. Lluch)

TEXT IV

1 Ja feia temps que havia observat que, pel que fa als costums, cal a vegades seguir opinions que un
2 sap que són ben poc segures talment com si fossin indubtables, com ja he dit abans; però, atès que
3 aleshores desitjava dedicar-me només a la recerca de la veritat, vaig pensar que em calia fer
4 precisament el contrari i rebutjar com a absolutament fals tot allò en què pogués imaginar el més
5 petit dubte, per tal de veure si després d'això quedava en la meva convicció alguna cosa que fos
6 completament indubtable. Així, com que els sentits a vegades ens enganyen, vaig voler suposar
7 que no hi havia res que fos tal com ells ens ho fan imaginar. I, com que hi ha homes que es
8 confonen tot raonant, fins i tot en les matèries més simples de la geometria, i hi cometien
9 parallogismes, pensant que jo estava tan exposat a equivocar-me com qualsevol altre, vaig rebutjar
10 com a falsos tots els raonaments que abans havia tingut per demostracions. I, en fi, considerant que
11 tots els pensaments que tenim estant desperts, ens poden venir també quan dormim, sense que
12 llavors n'hi hagi cap que sigui veritat, vaig decidir fingir que totes les coses que fins aleshores
13 havien entrat en el meu esperit, no eren pas més veritables que les il·lusions dels meus somnis.

R. DESCARTES, *Discurs del mètode*, IV (trad. de P. Lluís Font)

QÜESTIONS:

Elegeix i contesta **dues** de les següents qüestions (4 punts):

1. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT I** (2 punts).
2. Definix el terme “**vertader**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT I** (2 punts).
3. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT II** (2 punts).
4. Definix el terme “**virtut**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT II** (2 punts).
5. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT III** (2 punts).
6. Definix el terme “**hàbit**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT III** (2 punts).
7. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT IV** (2 punts).
8. Definix el terme “**dubte**”, partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor en el **TEXT IV** (2 punts).

Elegeix i desenvolupa **una** de les següents redaccions sobre un autor/a (5 punts):

9. *Filosofia, ciutadania i educació en* **PLATÓ** (5 punts).
10. *La discussió ètica: virtuts ètiques i dianoètiques en* **ARISTÒTIL** (5 punts).
11. *El problema de la relació entre fe i raó en* **TOMÀS D'AQUINO** (5 punts).
12. *El mètode i la necessitat d'un fonament segur per al coneixement en* **DESCARTES** (5 punts).

Elegeix i contesta **una** las següents qüestions (1 punt):

13. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **PLATÓ** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
14. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **ARISTÒTIL** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
15. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **TOMÀS D'AQUINO** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
16. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **DESCARTES** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: EXTRA JUNY 2024	CONVOCATORIA: EXTRA JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 que valen 2 punts (relatives a un text o un concepte del mateix) i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre la filosofia d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentari del pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; **1 qüestió de la 9-12:** 5 punts; **1 qüestió de la 13-16:** 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 que valen 2 puntos (relativas a un texto o un concepto del mismo) y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre la filosofía de un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentario del pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; **1 cuestión de la 9 a 12:** 5 puntos; **1 cuestión de la 13 a 16:** 1 punto.

TEXTO I

- 1 –SÓCRATES: Examina, pues –dije–, qué pasaría si fueran liberados de sus cadenas y curados de su
- 2 ignorancia y si, conforme a naturaleza, les ocurriera lo siguiente. Cuando uno de ellos fuera
- 3 desatado y obligado a levantarse súbitamente y a volver el cuello y a andar y a mirar a la luz y
- 4 cuando, al hacer todo esto, sintiera dolor y, por causa de las chiribitas, no fuera capaz de ver
- 5 aquellos objetos cuyas sombras veía antes, ¿qué crees que contestaría si le dijera alguien que
- 6 antes no veía más que sombras inanes y que es ahora cuando, hallándose más cerca de la realidad
- 7 y vuelto de cara a objetos más reales, goza de una visión más verdadera, y si fuera mostrándole
- 8 los objetos que pasan y obligándole a contestar a sus preguntas acerca de qué es cada uno de
- 9 ellos? ¿No crees que estaría perplejo y que lo que antes había contemplado le parecería más
- 10 verdadero que lo que entonces se le mostraba?
- 11 –GLAUCÓN: Mucho más –dijo.
- 12 –S: Y, si se le obligara a fijar su vista en la luz misma, ¿no crees que le dolerían los ojos y que se
- 13 escaparía volviéndose hacia aquellos objetos que puede contemplar, y que consideraría que éstos
- 14 son realmente más claros que los que le muestran?
- 15 –G: Así es –dijo.
- 16 –S: Y, si se lo llevaran de allí a la fuerza –dije–, obligándole a recorrer la áspera y escarpada
- 17 subida, y no le dejaran antes de haberle arrastrado hasta la luz del sol, ¿no crees que sufriría y
- 18 llevaría a mal el ser arrastrado y, una vez llegado a la luz, tendría los ojos tan llenos de ella que no
- 19 sería capaz de ver ni una sola de las cosas a las que ahora llamamos verdaderas?
- 20 –G: No, no sería capaz –dijo–, al menos por el momento.

PLATÓN, *La República*, 515 c – 516 a (trad. de J. M. Pabón y M. Fernández-Galiano)

TEXTO II

- 1 Es posible, en efecto, hacer algo gramatical o por casualidad o por indicación de otro; por tanto, uno
- 2 será gramático si hace algo gramatical y gramaticalmente, es decir, de acuerdo con la gramática que

3 él mismo posee. Además, tampoco son semejantes el caso de las artes y el de las virtudes; en efecto,
4 los productos de las artes tienen en sí mismos su bien; basta, pues, que reúnan ciertas condiciones;
5 en cambio, las acciones de acuerdo con las virtudes no están hechas justa o morigeradamente si ellas
6 mismas son de cierta manera, sino si también el que las hace reúne ciertas condiciones al hacerlas:
7 en primer lugar, si las hace con conocimiento; después, eligiéndolas, y eligiéndolas por ellas
8 mismas; y en tercer lugar, si las hace en una actitud firme e inmovible. Estas condiciones no
9 cuentan para la posesión de las demás artes, excepto el conocimiento mismo; en cambio, para la de
10 las virtudes el conocimiento tiene poca o ninguna importancia, mientras que las demás no la tienen
11 pequeña, sino total, ya que son precisamente las que resultan de realizar muchas veces actos justos y
12 morigerados.

ARISTÓTELES, *Ética a Nicómaco*, II, 1105 a – b (trad. M. Araujo y J. Marías)

TEXTO III

1 En relación con el primer problema, el conocimiento se despliega del siguiente modo: Parece que
2 la ley natural sea un hábito.
3 1. Porque como el Filósofo dice, en *Ética a Nicómaco*, II: «las cosas que pasan en el alma
4 son de tres clases: pasiones, facultades y hábitos». Pero la ley natural no es alguna de las
5 potencias del alma, ni alguna de las pasiones como se aprecia sin dificultad al enumerar una a
6 una. Luego la ley natural es un hábito.
7 2. Además, Basilio afirma que la consciencia o la sindéresis es «la ley de nuestro intelecto»:
8 lo cual sólo puede entenderse de la ley natural. Sin embargo, la sindéresis es sin duda un hábito,
9 como ya tenemos dicho [I, q.79 a.12]. Luego la ley natural es un hábito.
10 3. Además, la ley natural siempre permanece en el hombre, como se hará patente [a.6]. Pero
11 no siempre la razón del hombre, a la cual la ley pertenece, piensa en la ley natural. Luego la ley
12 natural no es un acto, sino un hábito.

T. DE AQUINO, *Suma teológica*, I^a-II^a, q. 94, a. 1 (Ed. Publicacions Universitat de València)

TEXTO IV

1 Tiempo ha que había advertido que, en lo tocante a las costumbres, es a veces necesario seguir
2 opiniones que sabemos muy inciertas, como si fueran indudables, y esto se ha dicho ya en la parte
3 anterior; pero, deseando yo en esta ocasión ocuparme tan sólo de indagar la verdad, pensé que
4 debía hacer lo contrario y rechazar como absolutamente falso todo aquello en que pudiera
5 imaginar la menor duda, con el fin de ver si, después de hecho esto, no quedaría en mi creencia
6 algo que fuera enteramente indudable. Así, puesto que los sentidos nos engañan, a las veces, quise
7 suponer que no hay cosa alguna que sea tal y como ellos nos la presentan en la imaginación; y
8 puesto que hay hombres que yerran al razonar, aun acerca de los más simples asuntos de
9 geometría, y cometen paralogismos, juzgué que yo estaba tan expuesto al error como otro
10 cualquiera, y rechacé como falsas todas las razones que anteriormente había tenido por
11 demostrativas; y, en fin, considerando que todos los pensamientos que nos vienen estando
12 despiertos pueden también ocurrírsenos durante el sueño, sin que ninguno entonces sea verdadero,
13 resolví fingir que todas las cosas, que hasta entonces habían entrado en mi espíritu, no eran más
14 verdaderas que las ilusiones de mis sueños.

R. DESCARTES, *Discurso del método*, IV (trad. de M. García Morente)

CUESTIONES:

Elige y contesta **dos** de las siguientes cuestiones (4 puntos):

1. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO I** (2 puntos).
2. Define el término “**verdadero**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO I** (2 puntos).
3. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO II** (2 puntos).
4. Define el término “**virtud**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO II** (2 puntos).
5. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO III** (2 puntos).
6. Define el término “**hábito**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO III** (2 puntos).
7. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO IV** (2 puntos).
8. Define el término “**duda**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO IV** (2 puntos).

Elige y desarrolla **una** de las siguientes redacciones sobre un autor/a (5 puntos):

9. *Filosofía, ciudadanía y educación* en **PLATÓN** (5 puntos).
10. *La discusión ética: virtudes éticas y dianoéticas* en **ARISTÓTELES** (5 puntos).
11. *El problema de la relación entre fe y razón* en **TOMÁS DE AQUINO** (5 puntos).
12. *El método y la necesidad de un fundamento seguro para el conocimiento* en **DESCARTES** (5 puntos).

Elige y contesta **una** las siguientes cuestiones (1 punto):

13. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **PLATÓN** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
14. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **ARISTÓTELES** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
15. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **TOMÁS DE AQUINO** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
16. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **DESCARTES** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).